

HÖGSTA FÖRVALTNINGSDOMSTOLENS DOM

Mål nr
670-17

meddelad i Stockholm den 22 januari 2018

KLAGANDE

Försäkringskassan
103 51 Stockholm

MOTPART

AA

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Kammarrätten i Sundsvalls dom den 25 januari 2017 i mål nr 1265-16

SAKEN

Sjukpenning

HÖGSTA FÖRVALTNINGSDOMSTOLENS AVGÖRANDE

Högsta förvaltningsdomstolen upphäver kammarrättens dom och fastställer förvaltningsrättens domslut.

Dok.Id 186735

Postadress
Box 2293
103 17 Stockholm

Besöksadress
Birger Jarls torg 13

Telefon
08-561 676 00
E-post:
hogstaforvaltningsdomstolen@dom.se

Telefax
08-561 678 20

Expeditionstid
måndag – fredag
08:00–16:30

BAKGRUND

Sjukpenning ska ersätta inkomstbortfall vid sjukdom. Som huvudregel beräknas sjukpenningen utifrån den försäkrades arbetsinkomst, den s.k. sjukpenninggrundande inkomsten. För den som är arbetslös gäller dock att sjukpenningen begränsas till ett i lagen angivet takbelopp, vilket har bestämts så att sjukpenningen inte ska överstiga den högsta dagpenningen inom arbetslöshetsförsäkringen.

AA vikarierade som undersköterska för en annan person som var långtidssjukskriven. Vikariatet förlängdes med tre månader i taget under förutsättning att den som hon vikarierade för fortsatte att vara sjukskriven. I mars 2015 bröt AA handleden och hon beviljades sjukpenning för perioden 13 april–13 juli samma år. Hennes då pågående tremånadersvikariat löpte ut den 30 april. Enligt intyg från arbetsgivaren skulle hon dock ha fått förlängt vikariat till och med den 12 juli om sjukfallet inte hade inträffat.

Försäkringskassan beslutade att AA från och med den 1 maj 2015 skulle få sin sjukpenning begränsad till det takbelopp som gäller för arbetslösa. Fram till dess hade hon fått sjukpenning baserad på sin sjukpenninggrundande inkomst.

AA överklagade till förvaltningsrätten som bedömde att utredningen i målet inte visade annat än att hon saknat anställning från och med den 1 maj 2015. Det förhållandet att hennes arbetsgivare hade intygat att hon skulle ha fått vikariatet förlängt om hon inte hade blivit sjuk förändrade inte den bedömningen. Förvaltningsrätten avslog därför överklagandet.

Kammarrätten biföll däremot hennes överklagande och beslutade att hon skulle få sjukpenning med utgångspunkt i den sjukpenninggrundande inkomsten även under tiden 1 maj–13 juli. Enligt kammarrätten hade hon genom intyget från arbetsgivaren och genom vad hon själv anfört gjort sannolikt att hon skulle ha fått en fortsatt heltidsanställning efter den 30 april om hon inte hade blivit sjuk.

YRKANDEN M.M.

Försäkringskassan yrkar att Högsta förvaltningsdomstolen ska upphäva kammarrättens dom och fastställa förvaltningsrättens domslut. Kassan anför att en förutsättning för att en försäkrad ska få sjukpenning utifrån sin sjukpenninggrundande inkomst är att han eller hon är anställd.

AA anser att överklagandet ska avslås och anför att hon fortfarande arbetar åt samma arbetsgivare.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET**Rättslig reglering**

Av 28 kap. 7 § socialförsäkringsbalken följer att den försäkrades sjukpenning ska beräknas utifrån den sjukpenninggrundande inkomsten. Av 25 kap. 2 § framgår att sjukpenninggrundande inkomst är den årliga inkomst i pengar som en försäkrad kan antas komma att tills vidare få på grund av anställning eller annat förvärvsarbete.

Till den del den försäkrade är arbetslös lämnas dock sjukpenning med högst ett i 28 kap. 11 § angivet belopp. Beloppet är bestämt så att sjukpenningen inte ska överstiga den högsta dagpenningen inom arbetslöshetsförsäkringen (bet. 2002/03:FiU21 s. 57).

Högsta förvaltningsdomstolens bedömning

Den fråga som ska bedömas i målet är vad som krävs för att en försäkrad ska träffas av bestämmelsen i 28 kap. 11 § socialförsäkringsbalken om begränsning av sjukpenningens belopp för arbetslösa. Närmare bestämt är frågan om det vid tillämpningen av den bestämmelsen endast ska beaktas om den försäkrade faktiskt har en anställning, eller om det är möjligt att – såsom kammarrätten har gjort –

också ta hänsyn till om han eller hon skulle ha fått en anställning om sjukfallet inte hade inträffat.

Enligt förarbetena är syftet med bestämmelsen att sjukpenningen ska knytas närmare till det faktiska inkomstbortfall som den enskilde har i form av att arbetslöshetsersättning inte betalas ut under sjukperioden (prop. 2002/03:100 s. 176 och bet. 2002/03:FiU21 s. 56). Detta syfte talar för att den som före sjukfallet försörjde sig genom förvärvsarbete och inte genom att ta emot arbetslöshetsersättning, och som kan göra sannolikt att han eller hon skulle ha fortsatt att arbeta om sjukfallet inte hade inträffat, inte bör få sin sjukpenning begränsad i enlighet med bestämmelsen.

Samtidigt uttalas i förarbetena också att det inom sjukförsäkringen så långt möjligt bör gälla enhetliga regler för alla arbetslösa, samt att begränsningsregeln därför ska tillämpas oavsett om personen i fråga är medlem i en arbetslöshetskassa eller inte och oavsett om han eller hon uppfyller övriga villkor för rätt till arbetslöshetsersättning eller inte (a. bet. s. 57). Till detta kommer att lagtexten i sig inte öppnar för att personer som saknar anställning kan undantas från begränsningsregelns tillämpningsområde baserat på en prognos om hur de skulle ha arbetat om de inte hade blivit sjuka (jfr bestämmelserna om rätt till sjukpenning i 27 kap. 10 och 11 §§ socialförsäkringsbalken där det uttryckligen föreskrivs att en sådan prognos i vissa fall ska göras).

Mot denna bakgrund anser Högsta förvaltningsdomstolen att bestämmelsen om begränsning av sjukpenningens belopp för arbetslösa i 28 kap. 11 § ska tillämpas så snart en person saknar anställning under de dagar som sjukpenningen avser. Den omständigheten att det framgår att han eller hon skulle ha fått en anställning om sjukfallet inte hade inträffat innebär således inte att personen inte ska betraktas som arbetslös i den bestämmelsens mening.

AAs vikariat löpte ut den 30 april 2015. Att arbetsgivaren har intygat att hon skulle ha fått vikariatet förlängt om hon inte hade brutit handleden saknar som

Mål nr
670-17

framgått betydelse vid tillämpningen av 28 kap. 11 §. Hennes sjukpenning ska därmed beräknas på det sätt som Försäkringskassan har gjort.

Överklagandet ska därför bifallas.

_____

_____

_____

I avgörandet har deltagit justitieråden Henrik Jermsten, Eskil Nord, Kristina Ståhl, Inga-Lill Askersjö och Mari Andersson.

Föredragande har varit justitiesekreteraren Sara Asplund.

Förvaltningsrätten i Umeås dom den 28 april 2016 i mål nr 2126-15
Försäkringskassans beslut den 15 oktober 2015, dnr 42583-2015